

ELOGIUM DE S. PETRO DAMIANO.

Bernardus, sive potius Bertoldus, presbyter Constantiensis, in libro De vitanda excommunicatorum communione.

Petrus Damiani, piae memoriae, cardinalis episcopus sanctae Romanæ Ecclesiae, ALTER HIERONYMUS IN NOSTRO TEMPORE. Hæc Bernardus, qui idem afferit

A testimonium cap. x -sui alterius libri Decretorum, apud nos ms. Eminentissimus quoque cardinalis Baronius eadem veterum scriptorum auctoritate ductus, egregium eumdem nostrum doctorem convellare solebat Hieronymum Juniorem.

DE FESTO DIE S. PETRI DAMIANI.

DOMINI CONSTANTINI CAJETANI PRÆMONITIO.

Festus dies sancti Petri Damiani ab immemorabili tempore solemni ritu quotannis celebratur tum Ravennæ, tum per omnes alias Flaminiae regionis civitates et loca quorum ecclesiæ eidem Ravennati subsunt metropolitano. Unde quotannis etiam ab eorumdem civitatibus præsulibus in Ordine divini officii typis impresso, inter sanctos alios cœlestium spirituum Albo ascriptos, doctor idem egregius recensetur. Et quidem ibi sic habetur : *Kalendarium sanctæ metropolitanæ archiepiscopalis ecclesiæ Ravennæ, ejusque diœcesis, eminentissimi et reverendissimi domini, D. Aloysii S. R. E. cardinalis Capponii, ejusdem sanctæ Ravennatis Ecclesiæ archiepiscopi jussu editum.* Atque in eodem Kalendario sub vicesima tertia die mensis Februarii ita decernitur : *Petri Damiani episcopi et confessoris Ravennatis, duplex, fuit heri. In primo nocturno, Laudemus, In secundo nocturno, Beati Patris, ut in Communi confessorum pontificum. In tertio nocturno, Vigilate, ut in eodem Communi, nona lectio, et commemoratio feriæ. Oratio pro sancto : Exaudi : Vesperæ de præcedenti, commemoratio sequentis. His accedit Kalendarium Faventinæ Ecclesiæ, sub hisce verbis : Ordo divini officii recitandi, missasque celebrandi juxta ritum Breviarii et Missalis Romani, in Ecclesia et diœcesi Faventina, eminentissimi domini D. Francisci, S. R. E. presbyteri cardinalis, tituli sancti Marcelli, ejusdem civitatis episcopi jussu editus.* At-

B que in eodem, sub eadem qua supra die vicesima tertia mensis Februarii, hoc etiam modo decernitur : Petri Damiani episcopi et confessoris, ac Faventiae protectoris, Duplex majus. Lectiones primi nocturni : Fidelis sermo. Secundi : Beati Patris. Tertii : Vigilate, cum cæteris de communi confessorum pontificum. Nona lectio homilia et commemoratio feriæ : In officio nihil fit de vigilia sancti Matthiæ. Color albus. Missa : Sacerdotes. Secunda oratio feriæ, cuius evangelium legitur in fine. Tertia, de vigilia Sancti Matthiæ præfatio Quadragesimal. In secundis vesperis commemoratio feriæ. Fit processio in civitate ex voto. Hæc ex Ravennate et Faventina Ecclesiis, ut et in cæteris ejusdem provinciæ ecclesiarum Kalendariis, quæ nos brevitis causa nunc præterimus,

C de divinis honoribus tam in officio ecclesiastico quam sacrosancto missæ sacrificio Petro Damiani ultro exhibitis, a tempore cujus memoria non exstat. Quod non sine auctoritate Romani pontificis factum fuisse nullo pacto dubitari potest. Qua de re eumdem Petrum Damiani ab eodem Romano pontifice sanctorum numero ascriptum exstisse tum ex his quæ modo diximus, tum ex aliis quæ tomo tertio egregii ejusdem doctoris Operum prælibavimus, tum denique ex multis aliis argumentis quæ in eamdem rem adducere possumus, jure optimo, ut concludamus, operæ pretium est.

TESTIMONIA INDIGNA

Dc laudabili S. Petri Damiani Operum desatigatione a domno Constantino Cajetano abbate præstita.

Cæsar Baronius presbyter cardinalis tit. SS. martyrum Nerei et Achillei, sedis apostolicæ bibliothecarius, tomo XI Annal. ecclesiast. ad an. Chr. 1072.

Sic Deus in hoc deploratissimo sæculo, cum excrevisset ad Ecclesiam obruendam diluvium carnis, dedit mundo tantum virum, qui austerrissimæ vitae

D exemplo verbique prædicatione et scriptis, exsiccaret tantam putredinem, pariterque pugnaret adversus simoniacam hæresim, quæ ubique locorum grassabatur impune. Quod autem pertinet ad scripta, hic ea cuncta recensere non immoramus, cum modo (1604) apud nos, mandato beatissimi

domini et Petri Clémentis, papæ octavi, laboret dominus Constantinus Cajetanus, Siculus, monachus Casinensis congregationis, ut viri sanctissimi scriptorum monumenta vndeque collecta, prelo subjiciat; quod propediem spero fore. In his enim per vestigandis et exemplaribus pluribus, hinc inde perlatis, magno studio corrigendis, studio indefesso laborat; a que ei ejusdem Petri Vitam accipies uberiorius scriptam.

Robertus Bellarminus presbyter cardinalis tit. S. Mariæ in Via, in libro De scriptoribus ecclesiasticis, sub an. Ch. 1660.

Petrus Damiani (sic a fratribus sui Damiani nomine

A vocatus) Ravennas, monachus fuit ordinis S. Benedicti, ac deinde S. R. E. cardinalis, episcopus Ostiensis. Vixit temporibus Gregorii VI et successorum ejus usque ad Gregorium VII, ad quos omnes epistolas dedit. Vir fuit valde sanctus et devotus, et præcipue pœnitentiæ et austerae vitae amator ardentissimus. *Pauloque post*: Obiit in apostolica legatione, anno Domini 1072. Scripsit epistolas plurimas et sermones permultos: quæ duo opera typis nuper (anno 1606 et 1608) mandavit Romæ dominus Constantinus Cajetanus, ordinis S. Benedicti monachus.

CONSTANTINI CAJETANI

EPISTOLA AD D. FRANCISCUM ET D. ANTONIUM BARBERINOS PRINCIPES.

Petit ut eorum auspiciis liber suū summo pontifici offeratur.

Sanctissimi Domini nostri Urbani VIII fratris filii, S. R. E. cardinalibus, D. FRANCISCO, sedis apostolice vicecancellario ac Romani apostolicique collegii Gregoriani protectori; nec non D. ANTONIO S. R. E. camerario, et utriusque signaturæ ac sacræ congregationis de Propaganda Fide præfecto, Barberinis principibus, dominus Constantinus CAJETANUS abbas, salutem et felicitatem.

Sancti Petri Damiani cardinalis, episcopi Ostiensis, quartum librorum volumen, quod in lucem editur, vobis sese exhibit, cardinales eminentissimi: ut per vos sanctissimo D. Urbano VIII patrolo vestro offeratur. Neque enim supremæ inter homines po-

B testatis fastigium et magnitudinem satis intelligit, qui ante illum sine duce audet importunus irrumperet. Licet enim liber ipse auctoris sui nomine, viri nempe doctrina et sanctitate clarissimi, ac rerum quæ in eo continentur pondere et utilitate satis per se gratiosus futurus sit apud eum qui fautor est litterarum et sanctitatis assertor, aliquid tamen commendationis et gratiae ex utriusque splendore nominis atque auctoritatis amplitudine sperat sibi accessurum: ita ut, vobis præeuntibus, alacrior magisque fidens ante maximi pontificis conspectum appareat. Deus optimus maximus vos ad Ecclesiae suæ utilitatem diutissime servet incolumes.

CAJETANI EPISTOLA NUNCUPATORIA

AD URBANUM PAPAM VIII.

Sancto Domino nostro URBANO VIII, pontifici maximo, CONSTANTINUS CAJETANUS abbas sempiternam felicitatem.

Quartus jam et ultimus, beatissime Pater, S. Petri Damiani cardinalis, episcopi Ostiensis, tomus publici juris efficitur: sed tamen consuetam tantæ majestati præstat reverentiam: neque ante in populi conspectum prodire sustinuit, quam Urbanum in Petri cathedra sedentem supplex veneraretur. Quod certe factum nemo, ut arbitror, non magnopere laudabit. Ubi enim nobilium ingeniorum pars lucis incunabula felicius quam in sedis apostolice penetralibus sortiantur? In illis nimirum penetralibus, unde gentes a criminibus expiatura vox mittitur, ubi cœlestis oraculi arcana patescunt, ubi perennis thesauri dona dispensantur, ubi denique mortis antidotus et vitae pharmacum propinatur. Quod nomen chartis, ut ita dicam, victuris

C illistris præponatur, quam quod resonat in ore populorum, publica decorat monumenta, privata honestat ornamenta, et inter sacrosancta mysteria sacerdotum voce depromitur? Quis non speret sibi tam augusti sideris luce præeunte, tempestates omnes atque omnia monstra navigantibus infesta facile cessura, quoisque ad illum beatæ vitae portum, quem pie viventibus Conditoris nostri immensa bonitas et omnipotens sapientia præparavit, victrix laborum pietas, et triumphatrix periculorum animi fortitudo perducat? Sed hæc in aliorum libris justius esse at præfanda, qui in sedis apostolicæ clientelam novi recentesque venerunt. Petri enim Damiani, egregii doctoris Benedictini erga Romanam Ecclesiam fides eximia, ac pietas pene singularis, mea D commendatione non indiget: siquidem tam ex ejus scriptis (quorum maxima jam parte, summis duobus Pontificibus, Clemente VIII et Paulo V mandanti-